Odpłatność za DPS – dwie sprawy administracyjne

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: piątek, 17, wrzesień 2021 14:17
Bernadeta Skóbel
Odsłony: 3098

Sprawa ustalenia zstępnemu odpłatności za pobyt jego wstępnego w domu pomocy społecznej oraz sprawa zwolnienia osoby zobowiązanej z obowiązku ponoszenia tej odpłatności są to odrębne od siebie sprawy administracyjne (sprawy indywidualne). Zachodzi tu nie tylko odrębność przedmiotu rozstrzygnięcia, jego podstawy materialnoprawnej (art. 61 ust. 2d i art. 64 ustawy o pomocy społecznej) oraz sposobu wszczęcia postępowania (postępowanie w przedmiocie ustalenia odpłatności za pobyt w DPS wszczynane jest z urzędu a postępowanie w przedmiocie zwolnienia z tej odpłatności na wniosek zobowiązanego), ale także obligatoryjne następstwo czasowe rozstrzygnięcia obu spraw administracyjnych. Tak wynika z wyroku WSA z 11 maja 2021 r. sygn. II SA/Op 208/21.

Sąd odwołując się do orzecznictwa w innych podobnych sprawach wskazał, że skoro nie zawarto umów o odpłatność za pobyt w DPS, to kwestię odpłatności za pobyt w tej placówce należało rozstrzygnąć decyzją administracyjną w stosunku do wszystkich osób zobowiązanych wymienionych w art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. Jakkolwiek można się zgodzić z twierdzeniem, że ustawodawca nie nakazał obciążania obowiązkiem uiszczenia opłat wszystkich zstępnych, to jednak nie można zgodzić się z tym, że organ administracji w sposób arbitralny może dokonać wyboru osoby spośród osób zobowiązanych do ponoszenia tej opłaty wymienionych w art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej i tylko w stosunku do niej prowadzić postępowanie. W takiej sytuacji organ powinien prowadzić postępowanie jednocześnie w stosunku do wszystkich osób należących do tego samego kręgu osób zobowiązanych do ponoszenia opłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej. Osoby te powinny być zawiadomione o wszczęciu postępowania i powinny być stronami tego postępowania, a także ich wszystkich powinna dotyczyć decyzja wydana w sprawie ustalenia obowiązku odpłatności za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej bez względu na to czy finalnie obowiązek będzie ustalony wszystkim wymienionym podmiotom, niektórym lub jednemu z nich (zob. wyrok WSA w Warszawie z 21 września 2017 r., sygn. akt I SA/Wa 704/17 i z dnia 27 czerwca 2018 r., sygn. akt VIII SA/Wa 198/18, wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 16 lutego 2021 r., sygn.. akt II SA/Rz 1307/20, wyrok WSA w Poznaniu z dnia 14 kwietnia 2021 r., sygn. akt IV SA/Po 261/21, CBOiS).

Dalej wskazano, że art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej wprowadza konstrukcję współuczestnictwa materialnego (wielości stron) w sprawie ustalenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej. Oznacza to, że organy prowadząc postępowanie w tym przedmiocie, powinny jako strony tego postępowania ustalić wszystkie osoby mieszczące się w kręgu osób wymienionych w art. 61 ust. 1 pkt 2 tej ustawy oraz ustalić ich sytuację materialną, a w szczególności spełnianie lub niespełnianie przez te osoby kryterium dochodowego. Stan faktyczny rozpoznawanej sprawy tworzy bowiem sytuacja materialna, rodzinna, społeczna wszystkich osób pozostających w kręgu potencjalnie zobowiązanych do pokrycia opłaty za pobyt w DPS. Ustalenie tego istotnego elementu stanu faktycznego jest miarodajne dla określenia in concreto osoby lub osób zobowiązanych do poniesienia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej oraz wysokości tej odpłatności przypadającej na osobę (osoby) zobowiązaną. W konsekwencji organ winien wydać jedną decyzję w stosunku do wszystkich tych osób, mając na względzie ograniczenia wynikające z art. 61 ust. 2 pkt 2 i art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.

Źródło: orzeczenia.nsa.gov.pl

Phoca PDF